Uppdaterad 2006-10-28

SKÅDARTIPS FÖR DE MEST BESÖKTA LOKALERNA I UMEÅ KOMMUN

Hörnefors

Vägbeskrivning: Hörnefors ligger mellan kusten och E4:an 29 km söder om Umeå. Från E4:an finns tre avtagsvägar som leder in i centrala Hörnefors. Oavsett vilken av avtagsvägarna man väljer kommer man till rondellen i centrum (C). I Hörnefors finns tre fågellokaler som är värda ett besök: Fabriksviken (1) kommer man till genom att köra söderut i rondellen, förbi badet, och sedan ta höger på Timmervägen som går fram till vikens inre delar. För att komma till Hörnåns utlopp (2) väljer man vägen mot nordost som går över Hörnån och förbi kyrkogården. Man tar höger på Skogsvägen och genast höger igen på Skatvägen. Sedan följer man Skatvägen och svänger vänster på en ”blindtarm” strax öster om Hörnån där man kan parkera (P). Från parkeringsplatsen är det bara en liten bit att gå till en skådarplattform (T) där man har bra utsikt över både den inre och yttre delen av Ögerbodfjärden. Gråbolandet (3) tar man sig till genom att, i rondellen, välja vägen mot nordost över Hörneån och förbi kyrkogården. Man tar höger på Skogsvägen och vid slutet av vägen höger igen. Efter ca 300 meter ser man havet på vänster sida och där finns också en liten parkeringsplats (P) där man kan stanna. Bara på andra sidan vägen från parkeringen ligger Megrundet – en grund och sumpig vik norr om Hörnåns utlopp.

Områdesbeskrivning: **Fabriksviken (1)** är kanske inte en av de vackraste fågellokalerna i Umeå kommun. Den är en lång och relativt smal havsvik där de inre delarna erbjuder fina vadarstränder vid lågvatten. Området precis söder om viken är sankt och rikt på ung lövskog. Skådarplattformen (T) vid **Hörnåns utlopp (2)** är placerad på en landtunga mitt i en grund havsvik inramad av löv- och blandskog. Viken norr om utloppet (**Megrundet**) är grund och har fina sumpiga stränder - attraherar därför en hel del vadare och änder under vår och sommar. **Gråbolandet (3)** är en fin, långgrund havsvik som vid lågvatten erbjuder fina

sandbankar. Inne i viken finns ett större bestånd av rörflen. Mot sydost, över det öppna havet är sikten obegränsad.
Fåglar:
Fabriksviken (1): Vitfågel, änder och vadare nyttjar området som rastlokal. Dvärgmås och Bergand är vanligt förekommande. Lövskogen håller flertalet sångare och under flyttperioden passerar en hel del tättingar området. Ovanligare arter som setts i och kring viken är bl a amerikansk bläsand, dammsnäppa, vittrut, fältpiplärka, taigasångare, flodsångare, höksångare, dvärgsparv, gyllensparv, citronärla och dubbelbeckasin.
Megrundet och Hörnåns utlopp (2): Änder, vitfågel och vadare är vanligt förekommande inne i fjärden. Av ovanligare arter har t ex smådopping, tuvsnäppa, tereksnäppa, rödspov och flodsångare setts inne i viken eller vid utloppet.
Gråbolandet (3): Ganska stora mängder änder, vitfågel och vadare rastar vår som höst på lokalen. Rörflenen attraherar en del småfågel.
Värt att tänka på:
Fabriksviken (1): Området är kan vara blött. Dessutom, som vid alla kustlokaler i Västerbotten, kan det vara besvärande motljus utåt havet mitt på dagen.
Megrundet och Hörnåns utlopp (2): Eftersom parkeringen är liten, se till att vara ur vägen för eventuellt passerande trafik.
Gråbolandet (3): Det finns både stugor och permanent boende i området. Tänk på detta då ni parkerar och rör er i området. Megrundet är även en omtyckt badplats vilket kan medföra en del badare fina sommardagar. Vid högt vattenstånd är bankarna för vadare att rasta på begränsade.

Blågrundsudden

Vägbeskrivning: I sydvästra delen av Sörmjöle tar man av mot söder från E4:an där det står skyltat Boviken på en liten gul skylt. Sedan följer man den snirkliga vägen söderut och tar vänster där det står skyltat Boviken 4 och Ormen Långe. Man följer denna snirkliga väg tills det står skyltat Blågrundsviken. Där tar man vänster och följer en liten grusväg till vägvalet Norra eller Södra Blågrundet (på två blå skyltar). Man väljer vägen mot Södra Blågrundet och kör tills vägen tar slut vid en vändplats där man kan parkera. Sedan följer man stigen ut genom skogen och kommer fram till udden.

Områdesbeskrivning: **Blågrundsudden (1)** är en fin observationsplats som sträcker sig långt söderut i havet. Udden är relativt smal så man kan snabbt gå runt för att spana av både åt öst och väst. Sikten är dock något begränsad av öar som är placerade i öst och syd. Själva udden är stenig, med en albård längs vattnet och barrskog lite längre in.
Fåglar: Under vår- och höststräcket passerar fåglarna nära, särskilt vid gynnsamma vindar. Lokalen är även omtyckt som rastplats för änder och vitfågel. Exempel på ovanligare arter som sett på lokalen är prutgås, alförrädare, skärsnäppa och taigasångare.
Värt att tänka på: Då ni parkerar, se till att inte blockera vägen för stugägare eller permanent boende i området. Sträckskådningen är som bäst då det blåser från ostsektorn. Mitt på dagen kan motljus och värmedaller begränsa sikten.

Lillskärsudden

Vägbeskrivning: Just söder om matvaruaffären (M) som ligger vid E4:an i Sörmjöle svänger man av E4:an. Sedan kör man genom samhället, nedför en liten backe och tar höger vid skylten Lillskärsudden. Man följer vägen rakt fram och kommer till en vändskiva i slutet av vägen (P).

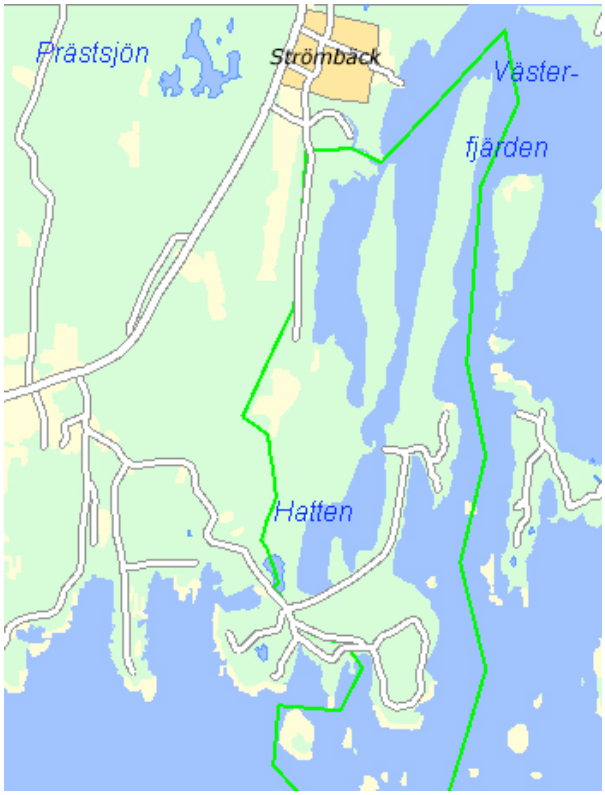

Områdesbeskrivning: Lillskärsudden är utan tvekan en av dom finaste rastlokalerna vid Umeå kommuns kust. Egentligen är udden endast en liten utstickare mitt i en mycket bred havsvik. Själva udden är öppen sten- och sandterräng med lövskogsinslag. På västra sidan finns fina bankar och stränder, medan det på östra sidan finns ännu större sandbankar, rörflensruggar och en bit ut i havet klipphällar. Även om sikten utåt kan vara begränsad av både öar och motljus kan man spana av ett mycket stort område. Dessutom gör bankarnas placering i öst och väst att man kan undivka motljus även mitt på dagen.
Fåglar: Andfåglar och vadare kan rasta i stora mängder på vår och höst. Vanligt förekommande rastande vadare under flyttperioderna är myrspov, kust-, myr- och småsnäppa och kustpipare. Skräntärna är vanligt förekommande och rastar ofta på bankarna eller på skären utanför. Ovanligare arer som setts på lokalen är gravand, vattenrall, myrsnäppa, skärfläcka, dubbelbeckasin, småtärna, citronärla, svartnäbbad islom, lundsångare och kärrsångare.
Värt att tänka på: Parkeringen är ett bekymmer så försök att placera bilen så att den är ur vägen för stugägarna. Undvik även att gå över stugägarnas tomter. Havsvattenståndet är starkt

avgörande för mängden bankar i området, men även vid realtivt högt vatten brukar vadarna nyttja strandkanten som rastlokal.

Konts naturreservat

Vägbeskrivning: Från E4:an just söder om Umeå tar du av mot Stöcke. Väger följer du sedan rakt fram tills du passerat Strömbäck. Precis söder om Strömbäck finns första avtagsvägen till Konts naturreservat. En liten bit längre fram finns ytterligare en infart. Området är väl skyltat och det finns information om och kartor över området vid parkeringarna. Så enklast är om ni informerar er själva via dessa.

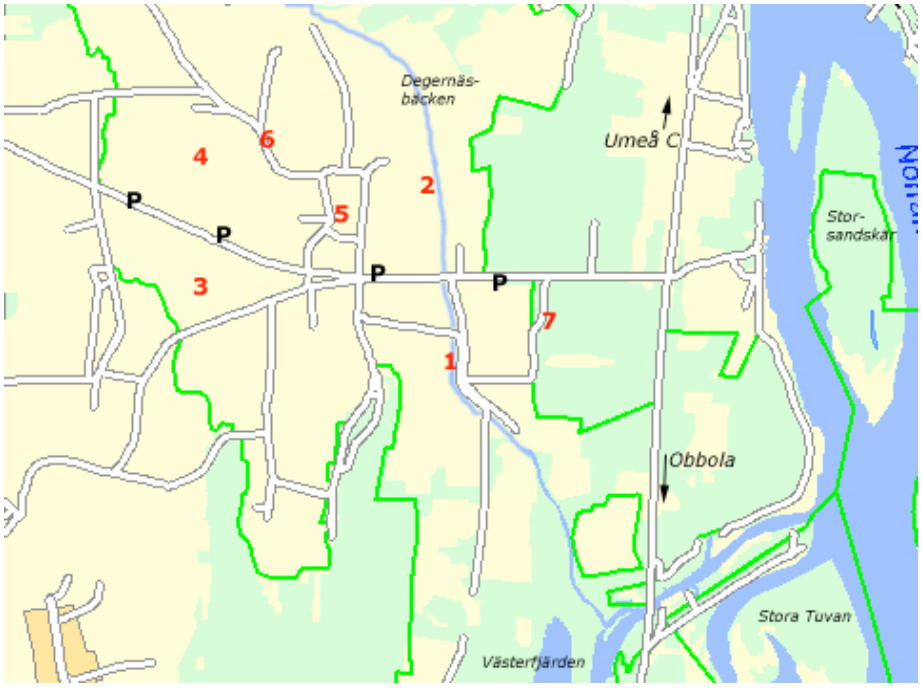

Områdesbeskrivning: Här finns fjärder i öster, öppet hav i söder och allt från ung lövskog till äldre barrskog på land. Det är ett mycket fint område att ströva runt i!
Fåglar: Området hyser flertalet änder och vitfågel. Havsörn och fiskgjuse ses ofta jaga i området. Tack vare skogen är även typiska skogsarter vanliga. T ex ses tofsmes, tretåig hackspett och mindre hackspett regelbundet i området. Som sträcklokal längst i söder är lokalen hyfsad. Ovanligare arter som observerats är småfläckig sumphöna och vattenrall (Prästsjön), mindre sångsvan, aftonfalk, lappmes och dubbelbeckasin.
Värt att tänka på: Området är ett naturreservat så följ de föreskrifter som gäller för ett sådant område.

Degernässlätten

Vägbeskrivning: Från E4:an söder om Umeå tar man av mot Stöcke, sedan följer man skyltningen (vänster) mot Degernäs. Alternativt kör man söderut på Obbolavägen förbi Umeå flygplats och tar höger enligt skyltningen.
Områdesbeskrivning: Degernässlätten är ett reltivt vidsträckt odlingslandskap som omringar byn Degernäs. Genom åkrarna flyter Degernäsbäcken ut i den närliggande Västerfjärden. Fåglarna ser man bäst från storvägen, det finns parkeringsfickor (P) strategist utlagda längs vägen. Degernäs är så stort att det delas in i följande områden: **Degernäsbäcken S (1),**

Degernäsbäcken N (2), Degernässlätten V (3), Degernässlätten N (4), Degernäs by (5), Dingnäset (6) och Grisfarmen (7).

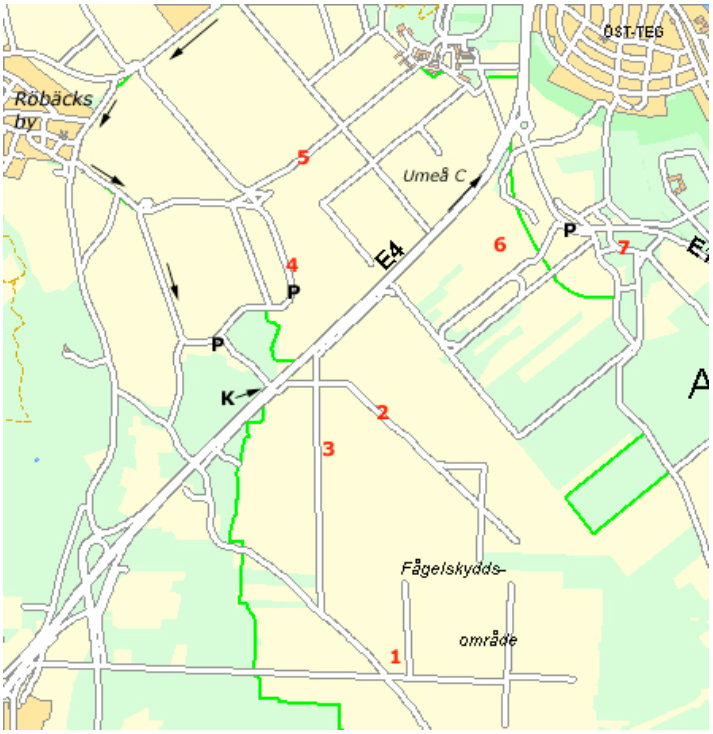

Fåglar: Framförallt är det mängden rastande fågel på våren som kan vara imponerande på denna lokal. Gäss, änder, tranor, rovfågel och tättingar drar i 10000-tal genom området. Koncentrationen av fåglarna är som störst i svämpölarna som oftast ligger i anslutning till **Degernäsbäcken N och S**. En hel del ovanligare fåglar så som jungfrutrana, vaktel, mindre sångsvan, amerikansk kricka, amerikansk bläsand, jaktfalk, stäpphök, dubbelbeckasin, svartkråka, sommargylling, svarthakad buskskvätta, engelsk sädesärla och spetsbergsgås har dock också setts.
Värt att tänka på: De rastande fåglarna ska inte störas när de äter upp sig inför fortsatt flytt norrut. Håll därför avståndet och beträd inte åkrarna som dessutom till stor del är fågelskyddsområde belagt med beträdnadsförbud under våren (skyltning finns).

Röbäcksslätten

Vägbeskrivning: Röbäcksslätten kan bäst nås via Röbäcks by. Kommer man från Umeå C kör man förbi Böleäng mot Röbäck, tar första vänster mot Röbäcks by precis när man passerat åkrarna på vänster sida (**Röbäcksdalen (5)**), kör rakt fram tills man passerat ett fartgupp och tar sedan vänster. Sedan tar man första höger på Svidjevägen och följer den vägen över åkrarna och svänger nästa vänster. Vid en hästhage ca 200 meter fram finns en parkeringsplats (P) där man stannar och går ner på grusvägen in i skogen, under en tunnel (”Koporten”, K) och ut på fälten. Rakt fram, i vägens förlängning, ligger ett par lador. Den första kallas **Obsladan (2)** och är en vanlig observationspunkt på våren. Den ligger dessutom precis i gränsen på fågelskyddsområdet. Går man rakt fram mot Obsladan, men svänger höger halvvägs kommer man till **Buskridån (3)** och fortsätter förbi kommer man till **T-vägen (1)**. Buskridån är också en bra observationspunkt och så länge man håller sig till vägen är man utanför fågelskyddsområdet. Istället för att gå ner under Koporten (K), kan man även välja att följa **Svidjevägen (4)** runt. Det finns lämpliga observationspunkter lite var stans beroende på var fåglarna rastar. Bl a **Röbäcksdalen (5)** brukar ha mängder med rastande fågel. Om man antingen kommer från söder på E4:an mot Umeå och svänger höger i den stora rondellen, eller om man kommer från flygplatsen och kör mot E4:an passerar man **Ekmans hagar (6)** och **Ekmans kulle (7)**. Vid hagarna kan man svänga av vägen på söder sida och parkera på en grusväg (P).

Områdesbeskrivning: Röbäcksslätten är ett öppet jordbrukslandskap med utspridda öar av vegetation. De flesta vårarna finns ordentliga svämpölar i anslutning till diken och sänkor.

Fåglar: Röbäcksslätten är troligtvis det mest besökta fågelområdet i Umeå kommun under våren. Under toppdagarna kan stora mängder gäss, änder, tranor och vadare beskådas. I Buskridån bedrivs även ringmärkning. En mängd ovanligare arter har även påträffats. Några värda att nämna är klippkaja, gulhämpling, gröngöling, vaktel, kornknarr, stäpphök, jaktfalk, dvärgsparv, höksångare, svartkråka, kornsparv, flodsångare, amerikansk kricka, aftonfalk, fjälluggla, spetsbergsgås, blåsgås, prutgås, stripgås, turturduva och svart svan.
Värt att tänka på: Under den intensiva vårflytten är vissa delar av området belagt med beträdnadsförbud. Respektera detta och håll hela tiden lämpligt avstånd till fåglarna så de ej skräms under sitt födosök. Området är brukad mark så under sommarhalvåret trafikeras vägarna på slätten av jordbruksmaskiner. Se till att ni inte blockerar vägarna och hindrar jordbrukarnas arbete. Grusvägarna vid Ekmans kulle används dessutom av travhästar så se till att parkera ur vägen för dessa.

Rengrundets strandängar (1), Inre Västerfjärden (2), Bergön (3), Stora Tuvan (4) och Väderhällorna (5)

Vägbeskrivning: Från Umeå C tar man Obbolavägen förbi flygplatsen. Ett par km bortom flygplatsen finns en bro. Om man svänger vänster efter bron mot Lilltuvan kommer man vid vägens slut till en vändplats (P) vid älven. På andra sidan vattnet ligger **Stora Tuvan (4)**. För att ta sig till **Bergön (3)** parkerar man på västra sidan (P) om Obbolavägen, går norrut ca 50 m längs Obbolavägen, in på en liten grusväg och in på en brant stig i skogen. Uppe på Bergön finns ett fågeltorn (T), men det finns även klippor bortanför tornet som ger god utsikt över **Rengrundets strandängar (1)** och **Inre Västerfjärden (2)**. Kör man Obbolavägen förbi avfarterna till Lilltuvan och Bergön kan man svänga av vänster mot **Väderhällorna (5)**. Bilparkering (P) finns omedelbart på höger sida om grusvägen. Sedan går man ner, tar höger och vid vägens slut tar man av genom skogen för att undvika att beträda stugmark. Själva utkiksplatsen ligger längst ut på en udde just öster om den lilla vik man kommer fram till då man gått genom skogen.
Områdesbeskrivning: Rengrundets strandängar är ett nystartat projekt med att låta betande boskap återskapa kustnära strandängar. Dessa (blivande) ängar omringar Västerfjärdens inre

delar som är en långsmal och grund havsvik. Runt området ligger odlingsmark, hyggen och blandskog. Bergön är en upphöjd plats med blandskog och stenhällar och med undantag för några trädtoppar har man utmärkt utsikt åt alla väderstreck om man står i tornet. Stora Tuvan, som är ett fågelskyddsområde, består av en succession från ung alskog i söder, lövdominerad skog i mitten, till äldre barrskog i norr. Det finns ett gammalt fågeltorn (T) i söder som tyvärr börjar försvinna i den växande vegetationen. Viken som delar ön i söder kan ha relativt stora mängder rastande fågel, men det är svårt att närma sig dessa pga den täta vegetationen. Dessutom bör man under häckperdioden hålla sig till den väl synliga stigen som går från norr till tornet i söder. Väderhällorna ger främst mycket god utsikt över Österfjärden som vid lågvatten erbjuder stora bankar längs stränderna såväl som ute i fjärden.

Fåglar:
Rengrundets strandängar (1) och **Inre Västerfjärden (2):** Som rastlokal nyttjas ängarna och fjärden av stora mängder vitfågel, gäss, änder, tranor och vadare. Skräntärna är vanligt förekommande under sommarhalvåret. Ovanligare fåglar som setts rastande i området är smådopping, vattenrall, prutgås, blåsgås, spetsbergsgås, svartkråka och mindre sångsvan.
Bergön (3): Från tornet har man utmärkt utsikt över ängarna, fjärden och även (kanske framförallt) den sydligaste slätten i Degernäs. På vår och höst passerar ofta stora mängder tättingar i vegetationen nedanför tornet och även som observationsplats för sträckande gäss, tranor och rovfåglar fungerar tornet bra. Ovanligare arter som setts vid Bergön, förutom de som rastat i omkringliggande områden, är brun glada, flodsångare, dvärgörn, mindre skrikörn, röd glada, örnvråk och större skrikörn.
Stora Tuvan (4): Den till stora delar lövslagsdominerade skogen på Stora Tuvan hyser flera arter sångare och hackspett. Några ovanligare arter så som svartbent strandpipare, dubbelbeckasin, jaktfalk och mindre flugsnappare har setts. Mindre flugsnappare är i stort sett årlig.
Väderhällorna (5): Som rastlokal för änder, gäss, tranor, vadare och vitfågel kan Väderhällorna vara enormt bra om vattenståndet är förhållandevis lågt. Dock oavsett vattenstånd och framförallt på våren rastar stora mängder storskrake, kricka och bläs- och gräsand ute på öppet vatten. Flera par dvärgmås häckar i området. Även flertalet ovanligare

art har setts vid Väderhällorna. Några exempel är storlabb, svarttärna, amerikansk kricka, dammsnäppa, ängshök, tereksnäppa och skärfläcka.
Värt att tänka på: Bergön är en bra observationspunk för Rengrundet och Västerfjärden, men avstånden är långa så tubkikare är i det närmaste ett måste. Stigen upp till tornet är brant och stenig vilket kan vålla vissa problem. För att ta sig ut till Stora Tuvan behövs båt. Området kring Väderhällorna har många stugor och permanet boende. Om ni håller er längs strandkanten bör det gå bra, men undvik att beträda tomterna. Vid soligt väder är eftermiddagsskådning vid Väderhällorna att föredra eftersom man då undviker motljuset.

Vitskärsudden (1), Nagelhamnsviken (2) och Fläsebadet (3)

Vägbeskrivning: Obbola ligger nästan 20 km söder om Umeå på väster sida om Umeälvens huvudutlopp. För att komma ut till **Vitskärsudden (1)** kör man söderut genom Obbola och fortsätter rakt fram. **Nagelhamnsviken (2)** kan beskådas från parkeringen vid Vitskärsudden, men om man tar höger på väg söderut där det är skyltat Fläse innan Vitskärsudden kommer man till Nagelhamnsvikens inre del samt, om man kör förbi Nagelhamnsvikens camping, till **Fläsebadet (3)**.

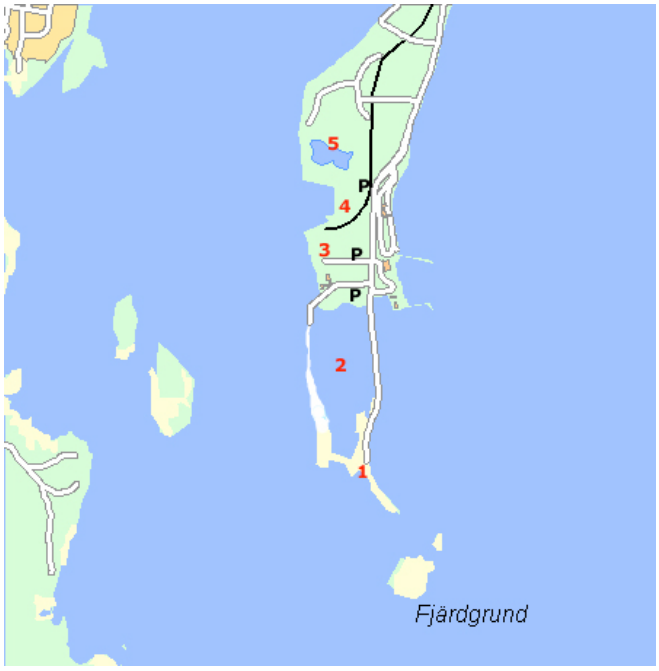

Områdesbeskrivning: Vitskärsudden är på våren en god sträcklokal med delvis skymd sikt pga Obbolastenarna i söder. Strandkanten är öppen och stenig. Längre in finns en albård och sedan bland- och barrskog. Nagelhamnsviken har sandstrand, sankmark och ung lövskog. Vid lågvatten finns även mindre bankar ute i viken. Fläsebadet har ung lövskog, sandhed, sankmark och en sandrevel som vid lågvatten går en bit ut i vattnet.
Fåglar:
Vitskärsudden (1): Antalet sträckande vadare, vitfåglar, lommar och änder kan vara relativt högt på våren. Dessutom rastar de ofta på eller kring Obbolastenarna. Skräntärna är vanligt förekommande och ett par kustlabb häckar årligen på här. Ovanligare arter som setts från Vitskärsudden är rostgumpsvala, svartnäbbad islom, aftonfalk, fjällgås, vittrut, bredstjärtad labb, småtärna och svarttärna.
Nagelhamnsviken (2): Relativt stora mängder andfågel rastar i viken under vår såväl som höst. Vid lågvatten nyttjar även vadare stränderna. På hösten är de sanka stränderna kommunens säkraste plats för rastande dvärgbeckasin. Även höststräcket av tättingar kan under hösten vara stort i de närliggande unglövskogarna. Ovanligare arter som setts på

lokalen är småfläckig sumphöna, rörsångare, större piplärka, tereksnäppa, svarthakad buskskvätta, korttålärka och taigasångare.
Fläsebadet (3): Förutom and- och vitfågel och enstaka vadare vid själva badet kan området precis söder om vara rikt på flyttande tättingar under hösten. Några ovanligare arter som setts på lokalen är trädlärka, taigasångare, kungsfågelsångare och tereksnäppa.
Värt att tänka på: Håll er till de på kartan anvisade parkeringsplatserna och undvik att beträda privat mark.

Piren (1), Hamnbassängen (2), Fodercentralen (3), Stäppen (4) och Pölarna (5)

Vägbeskrivning: Om man kör Holmsundsvägen från Umeå kör man genom hela samhället och tar sedan vänster ut mot hamnområdet. Det ensamma vindkraftverket som står ute på Piren syns på lång väg. Kommer man från Obbola, via bron över till Holmsund, är det bara att följa vägen rakt fram till Piren. Parkering kan ske på eller bredvid långtidsparkering vid **Hamnbassängen (2)**, bakom **Fodercentralen (3)**, eller på **Stäppen (4)**.

Områdesbeskrivning: Även om området är ett av de mest välbesökta året runt är det inte ett av de vackraste. Så det måste vara fågelantalet och de märkligt många raritetarna som hittats på lokalen som lockar. Hela området verkar fungera väl för att fånga upp felflugna individer från öst såväl som en tratt för att koncentrera flyttande tättingar på höst och vår. Piren, som är byggd av stora stenar har begränsad mängd lövträd och enstaka barrträd. Längst ut har man bra utsikt över öppna havet, men fåglarna rör sig oftast på långa håll. Vid pirbasen finns ett örtbevuxet sand/grusområde som känns väldigt hett! Hamnbassängens inneslutna lugna vatten attraherar stora mängder änder och vitfågel vår såväl som höst. Fodercentralen lockar fågel året om tack var sina öppna (snöfria) områden och sädesspill. De få lövträd och höga örter som finns i närheten är välbesökta av flyttfåglar och långstannare på hösten. Stäppen är ett öppet, gräs- och örtbevuxet området som kan ha goda mängder rastande fågel. Pölarna består till stor del av ung lövskog och sankmark med en liten vattenspegel i södra delen.
Fåglar:
Piren (1): En vandring runt piren kan erbjuda vad som helst. Så känns det i alla fall under rätt väderförhållanden på vår och höst. Främst är det rastande tättingar som håller till i buskage längst ut på piren, men området vid pirbasen bredvid långtidsparkeringen har oftast flertalet

rastande fåglar vår såväl som höst. Bl a brukar rödstrupiga piplärkor rasta där. Ovanligare arter som setts vid Piren är korttålärka, lappmes, ringtrast, berglärka, vittrut och smådopping.
Hamnbassängen (2): Här rastar främst änder och vitfågel. Riktigt stora mängder dvärgmås har setts i bassängen. Även smalnäbbad simsnäppa brukar rasta här.
Fodercentralen (3): Numera är tyvärr Fodercentralen inhängnat område. Dock går det fortfarande att se foderhögarna på baksidan fast man står utanför staketet. Dungen och örterna utanför staketet, på baksidan vid vattnet, lockar även flertalet rastande tättingar. Den för regionen något ovanliga skärpiplärkan är årlig här. Några av de ovanligare arterna som setts här är jaktfalk, rosenstare, större turturduva, tofslärka, korttålärka (flera fynd), kungsfågelsångare, turturduva, nunnestenskvätta och brudand.
Stäppen (4): Här rastar ofta sånglärkor, snösparv, vinterhämpling och piplärkor, men under flyttperioderna kan nog i princip vad som helst passera området. Exempel på ovanligare arter som setts är svarthakad buskskvätta, berglärka, turturduva, dubbelbeckasin, dvärgbeckasin, korttålärka, större piplärka, svart rödstjärt och dvärgsparv.
Pölarna (5): Detta området fungerar som en oas i industriområdet. Därför kan nog vad som helst dimpa ner här. Lövskogen attraherar flertalet sångare på flytt under våren och hösten. Näktergal och kärrsångare är i princip årliga. På hösten är det ett säkert ställe för gråspett och mindre hackspett. Några ovanliga arter som setts här är vattenrall, småfläckig sumphöna, busksångare, lappmes, skäggmes, korttålärka, vassångare, taigasångare, sommargylling, rörhöna, höksångare och kärrsångare. Viss ringmärkning bedrivs i området.
Värt att tänka på: Parkera och håll er ur vägen för fordon och respektera beträdnadsförbuden.

Lövöudden (1), Sikskär (2) och Djupsundsbäcken (3)

Vägbeskrivning: Kör man från Umeå mot Holmsund svänger man vänster mot Lövölandet (förbi en fotbollsplan) innan man kommer in i centrala Holmsund. Sedan fortsätter man rakt fram. Då man passerat de sista husen på höger sida går vägen ner i en sänka och över **Djupsundsbäcken (3)**. Om man fortsätter vägen rakt fram (undvik att svänga in på återvändsgränder) kommer man ut till båthamnen vid **Lövöudden (1)** där man kan parkera (P). För att komma ut på **Sikskär (2)** går man ett par hundra meter tillbaka på vägen och svänger vänster över en liten bro. Det är skyltat Sikskär.

Områdesbeskrivning: **Djupsundsbäcken (3)** är en kort bäck som går genom blandskog och som har öppet vatten hela vintrarna (såvida den inte är uttorkad). **Lövöudden (1)** och **Sikskär**

(2) är ganska öppen terräng rik på ung lövskog, enbuskar och ljung. Lövöudden är dessutom en hyfsad sträcklokal vår såväl som höst även om öar skymmer sikten i öst och syd.
Fåglar:
Lövöudden (1): Liksom de flesta uddarna i Umeå kommun passerar stora mängder flyttande fågel under vår och höst. De som sträcker över havet går oftast ganska långt ut och skyms av öarna, medan tättingarna ofta passerar i strandvegetationen och albården. Lövöudden är utmärkt på hösten för flera arter hackspett, stjärtmes och andra småtättingar i tåg med mesar eller kungsfågel. Några ovanliga arter, som t ex vitnäbbad islom, stäpphök, fjälluggla, smådopping, vitryggig hackspett, svarthakad buskskvätta, taigasångare, turturduva, vittrut, dubbelbeckasin och härfågel har setts här.
Sikskär (2): Har samma habitat som Lövöudden, fast med fler öppna området med låga örter och enbuskar. Stora mängder tättingar kan observeras på hösten och av ovanligare arter har t ex kungsfågelsångare setts.
Djupsundsbäcken (3): Denna bäck som aldrig fryser på vintern kan hysa flertalet övervintrande strömstarar som relativt oskyggt går att beskåda från vägen.
Värt att tänka på: Parkera på de utmärkta platserna (P) och undvik att beträda privat mark. Motljuset kan vid sträckskådning mitt på dagen vara väldigt besvärande.

Villanäs (1), Rotnäsudden (2) och Långnäsudden (3)

Vägbeskrivning: Längs vägen mellan Umeå och Holmsund är det skyltat Fågeltorn. Om man svänger ner där och kör rakt fram, över järnvägen, kommer man till en femvägskorsning. Tar man höger och kör längs järnvägen kommer man till parkeringen för stigen mot **Villanäs (1)**. Det är skyltat och stigen som börjar en bit bortanför parkeringen är märkt. Tar man andra vägen, från höger räknat i korsningen, kommer man till en vägbom. Det går att parkera vid bommen och går ner till **Rotnäsudden (2)**. Tar man vägen åt vänster längs järnvägen kör man mot **Långnäsudden (3)**. Man kan parkera där det passar och gå ned till strandkanten utan att beträda stugtomter.

Områdesbeskrivning:
Området består av blandskog och en remsa gräsbevuxen strand. Det är dock främst Österfjärden i Umeälvens delta som är karaktäristiskt för området. Beroende på vattenståndet finns det olika mängder bankar en bit ut i vattnet – vissa gräsbevuxna, andra helt öppna. Stigen ut till Villanäs erbjuder dock en för regionen mycket speciell miljö med myrig

gräsmark och tät unglövskog. Fågeltornet (T) i Villanäs har fönster vilket kan möjliggöra trevlig skådning oavsett väder.
Fåglar:
Villanäs (1): Med riklig unglövskog, sumpig gräsmark och utsikt över Österfjärden erbjuder Villanäs ett rikt fågelliv. På väg ut till tornet kan man höra flera olika sångare, stöta upp beckasiner, se tärnor och fiskgjuse ryttla över älven och svalorna snappa insekter över vattnet. Några ovanligare arter har också attraherats till området under åren. Bl a citronärla, svartand, amerikansk bläsand, dubbelbeckasin, småtärna, rödspov, steglits, näktergal, ringtrast och bläsgås har setts.
Rotnäsudden (2): Det här är en bra utkiksplats mot Österfjärdens öppna vatten och bankar. Stora mängder änder, främst bläs- och gräsand, kricka och storskrake, rastar på våren. Även en hel del vadare rastar väl synligt vid lågvatten. Ovanligare arter som setts på lokalen är bläsgås, lappmes, dubbelbeckasin, rödspov, aftonfalk, amerikansk bläsand, skärfläcka, sibirisk tundrapipare, tuvsnäppa, tereksnäppa, taggstjärtseglare och ägretthäger.
Långnäsudden (3): Denna sydliga lokal kan vara bättre än både Villanästornet och Rotnäsudden om vattnet är riktigt lågt eftersom bankarna då sträcker sig långt i söder. Det är därför främst rastande vadare och änder som ses från denna punkt.
Värt att tänka på: Parkera på utsatta platser (P) och undvik att beträda stugtomterna. Med tanke på eventuellt motljus (och värmedaller) är alla lokaler bäst på förmiddagen. Pga Villanästornets läge kommer motljuset ganska tidigt på förmiddagen. Även om stigen ut till Villanäs till stor del är spångad kan det vara mycket blött i området.

Tavlefjärden (Yttertavle)

Vägbeskrivning: Man kan antingen köra från Umeå C mot Täfteå, förbi bostadsområdet Tomtebo, och svänga vänster mot Yttertalve, eller komma från Holmsund och svänga höger från Holmsundsvägen mot Yttertavle just norr om Holmsunds samhälle. När man kommer in i Yttertavle svänger man ner på en grusväg som gör en slinga över odlingslandskapet. Ungefär i mitten av denna vägslinga går en traktorväg över en åker mot öster. Där kan man parkera och gå ner, över åkern, in i skogen och fram till den inre delen av **Tavlefjärden (1)**.

Områdesbeskrivning: Området runt fjärden består av barrskog, blandskog och sumpig lövskog. Själva fjärden är grund med öar av gräsväxtlighet. Byn Yttertavle har ganska stora ytor odlad mark.
Fåglar: Odlingsmarken erbjuder fina rastlokaler för gäss, tranor, vadare och småtättingar – främst på våren. Själva fjärden kan ha stora mängder rastande änder, gäss och sångsvanar. Den sumpiga lövskogen som finns runt fjärdens innersta del lockar några arter hackspett året om. Ovanligare arter som observerats på lokalen är hökuggla, brun glada, småfläckig sumphöna, vattenrall, rörhöna, svarttärna, tretåig hackspett, dvärgbeckasin och mindre hackspett. Dessutom är lappuggla regelbunden, dock ej årlig, i det närliggande odlingslandskapet.
Värt att tänka på: Det är väldigt blött längs fjärdens strand. Parkera ur vägen för eventuella jordbruksmaskiner.

Grössjöns naturreservat

Vägbeskrivning: Till Grössjön kan man ta sig antingen via Holmsundsvägen eller vägen mot Yttertavle. Vid Holmsundvägen är det skyltat var man ska svänga in. Vägen leder en bit in till en vändskiva där man kan parkera (P). På platsen finns information om och kartor över reservatet. Den delvis spångade stigen som går runt sjön startar vid informationstavlan. Yttertavlevägen har också skyltning där man svänger av och parkerar. En bit in på stigen finns information om området, men den är inte lika omfattande här som vid den västliga infarten. Stigen ner till sjön är dock lätt att hitta.

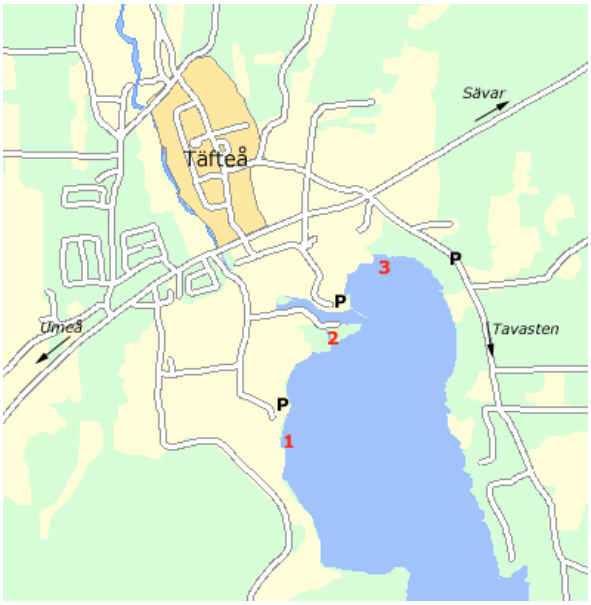

Områdesbeskrivning: Detta området har mycket fin barrskog såväl som sumpig lövskog och öppna myrområden. Vissa delar av området har bränts för att bevara gammelskogskaraktären. Själva Grössjön är en liten, relativt vegetationsrik sjö. På en udden på västra sidan finns en skådarplattform (T) som ger god utsikt över sjön.
Fåglar: Trana, sångsvan, änder och doppingar häckar i sjön. Skogen runt omkring har gott om hackspett (minst ett par tretåig hackspett), nötkråka, järpe och t o m någon enstaka tjäder. Exempel på ovanligare arter som setts i området är brunand, vitryggig hackspett och lavskrika.
Värt att tänka på: Eftersom området är ett naturreservat, beakta de regler som gäller för ett sådant. Information finns vid parkeringen i slutet av västra infarten.

Inre Täftefjärden (Täfteå)

Vägbeskrivning: Från Umeå kör man från Kolbäcksvägen, förbi Tomtebo, mot Täfteå. Väl framme i byn tar man höger på sista grusvägen före bron över Täfteån. På denna väg kör man rakt fram och sedan vänster fram till ett staket **(1)** där man kan parkera (P) och sedan gå ner till fjärden. På storvägen kan man också köra över bron och svänga nästa höger. Följer man denna väg kommer man fram till Täfteåns utlopp **(2)**. Om man istället väljer att köra genom byn kan man ta höger vid skylten mot Rovögern. Strax ser man fjärden på höger **(3)** sida så man kan parkera (P) och gå ner.

Områdesbeskrivning: Inre Täftefjärden är omgiven av odlingsmark, med ung lövskog runt den sanka, leriga och gräsbevuxna stranden. Själva fjärden är grund och har åtskilliga öar av vegetation.

Fåglar: Relativt stora mängder änder rastar och häckar i området. Även vitfågel kan vara talrik. Flertalet vadare kan rasta på åkrarna i byn, men främst i strandzonen och då mest på den västra stranden **(1)**. Några ovanligare arter som t ex ägretthäger, dubbelbeckasin, dvärgbeckasin, taiga- och lundsångare (både i fält och ringmärkta) har setts i området.

Värt att tänka på: Det finns inga givna parkeringsplatser så välj dem med omsorg så ni inte står i vägen för trafik. Eftersom vadarna rastar i strandkanten kan det vara bra att smyga sig ut om man vill se dem innan de skräms iväg.

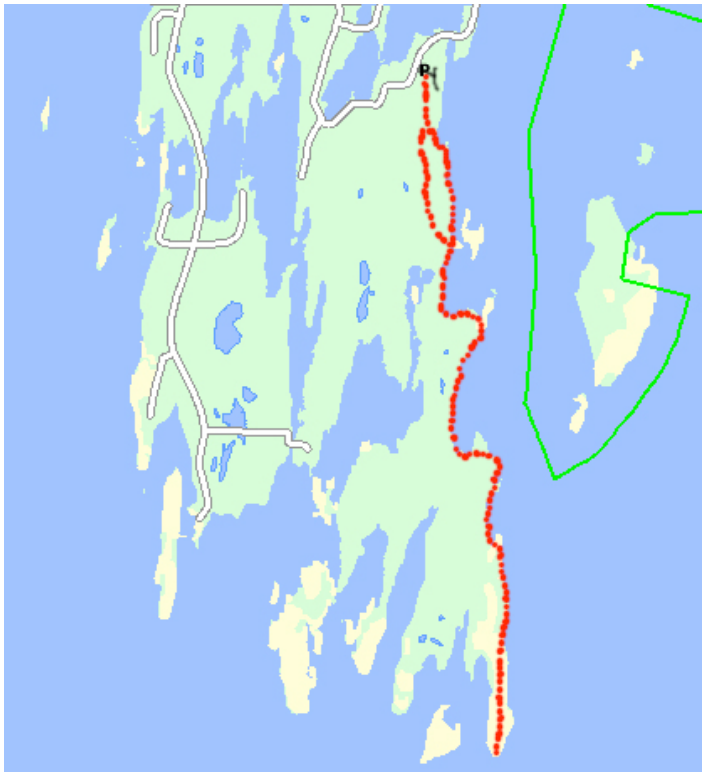
Långviksskatan (Täftehalvön)

Vägbeskrivning: Från Täfteå tar man vägen just öst om by mot Rovögern. Denna väg kör man rakt fram i tills man passerat Fäbosanden då skyltning för Långviksskatan kommer. Man kör förbi ett litet hygge på höger sida, svänger av åt höger och kör genom en gles tallhed. Då vägen delas sig väljer man vänster. Slutligen kommer man fram till ett öppet område bestående till stor del av sandhed. Där kan man parkera.
Områdesbeskrivning: Långviksskatan består av en öppen sandhed med småbuskage inramad av äldre blandskog. Själva ”skatan” (udden) är långsmal, stenig och gräsbevuxen, med sandiga stränder. Öster om området finns en grund, vegetationsrik vik, med lövsly på stranden, som även erbjuer bankar vid lågvatten. Sikten ut över Täftefjärden är relativt god.
Fåglar: Den öppna sandheden är en bra rastplats för tättingar under vår- och höstflytten. Vadare nyttjar stränderna kring udden såväl som inne i viken. Dykänder, doppingar och lommar rastar ofta ute på det öppna vattnet där även en hel del vitfågel kan förekomma. Närmare land och inne i den grunda viken rastar och häckar simänder. Ovanligare fåglar som setts på lokalen är korttålärka, trädlärka, berglärka, engelsk sädesärla, myrsnäppa, dubbelbeckasin, alpseglare, svarthuvad mås och jaktfalk.
Värt att tänka på: Det finns ingen given parkeringsplats på lokalen så se till att lämna bilen ur vägen för lokal trafik.

Tavastudden (Täftehalvön)

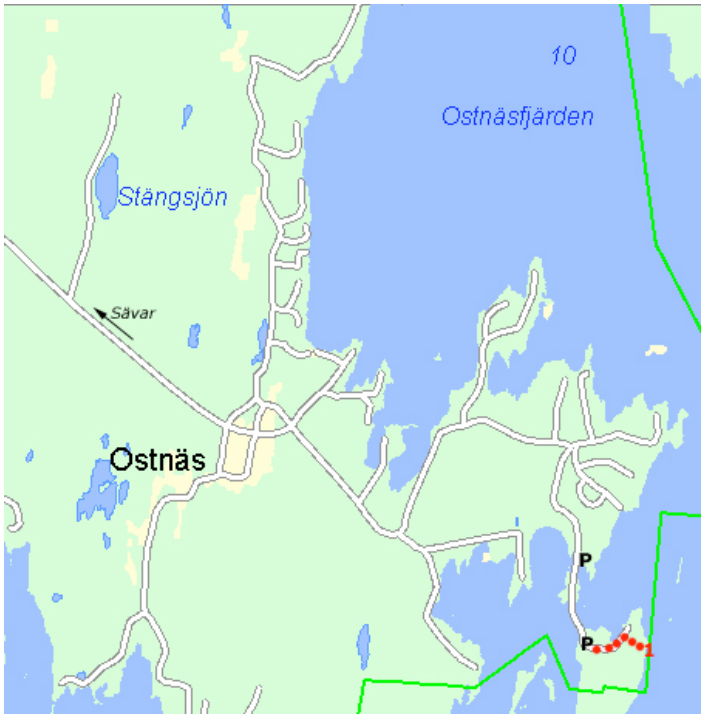
Vägbeskrivning: Kör mot Rovögern just öster om Täfteå by. Efter en mil svänger du vänster mot Laxögern. Efter redan 1 km på den vägen kommer du till ett vägskäl där du tar höger mot Bådelögern. Du kör runt en liten vik, vägen är krokig. Efter 2 km går en liten väg ner på högersidan. Vid en elstation går det att parkera (P). Sen börjar stigen på höger sida av den lilla vägen 50 meter ner. Följer du stigen kommer du ner till stranden. Där kan du välja om du vill gå längs stranden hela vägen ut eller gå första kilometern i skogen. Sen är det bara att knata på. De resterande 4 km går man längs stranden. Marshen ut får man räkna med tar 1,5 – 2 timmar. Terrängen är krävande med mycket kuller- och snubbelsten och är vattenståndet högt rekommenderas stövlar.

Områdesbeskrivning: Står man på udden spets befinner man sig en bra bit ut i havet. Själva udden är långsmal och stenig med inslag av ljung, enbuskar, och al och annan lövskog längs strandkanterna. Sikten utåt havet är riktigt bra åt alla håll utom åt väst. Området är fågelmässigt sett unikt för Sverige på så sätt att lokalen både är bra för sjöfågelsträck och skogsfåglar som skogshöns och ugglor (alla svenska ugglor, utom tornuggla, har setts på lokalen!)!
Fåglar: Tavastudden måste främst betraktas som en sträcklokal, men är även tack vare sitt läge och sina öppna, steniga marker även en rastlokal. Trots sin svårtåtkomlighet har lokalen tack var riktigt bra sträcksiffror för diverse arter. Vad sägs om dagsnoteringar som drygt 1700 lommar, 2010 sjöorrar, 641 tallbitar, dryga 100 labbar, över 1000 prutgäss och nästan 2000 storskrakar? Även ovanligare arter så som stormfågel, både vitnäbbad (årlig) och svartnäbbad islom, brun glada, fjälluggla, mindre sångsvan, skärsnäppa, brednäbbad simsnäppa, bredstjärtad labb (flera årligen), fjällabb, hökuggla, jaktfalk, aftonfalk, tärnmås, havssula, vitryggig hackspett, svart rödstjärt, korttålärka, kalanderlärka, trädlärka, forsärla och svarthakad (vitgumpad) buskskvätta har setts på lokalen. Dessutom har en rastande tereksnäppa setts rastande 1 km väst om udden.
Värt att tänka på: Man bör planera för den långa vandringen och minst en heldag med skådning om man beger sig ut till Tavasten. Vädret kan växla, men det finns dock ett vind- och regnskydd vid uddens spets.

Östögrundet (Ostnäs)

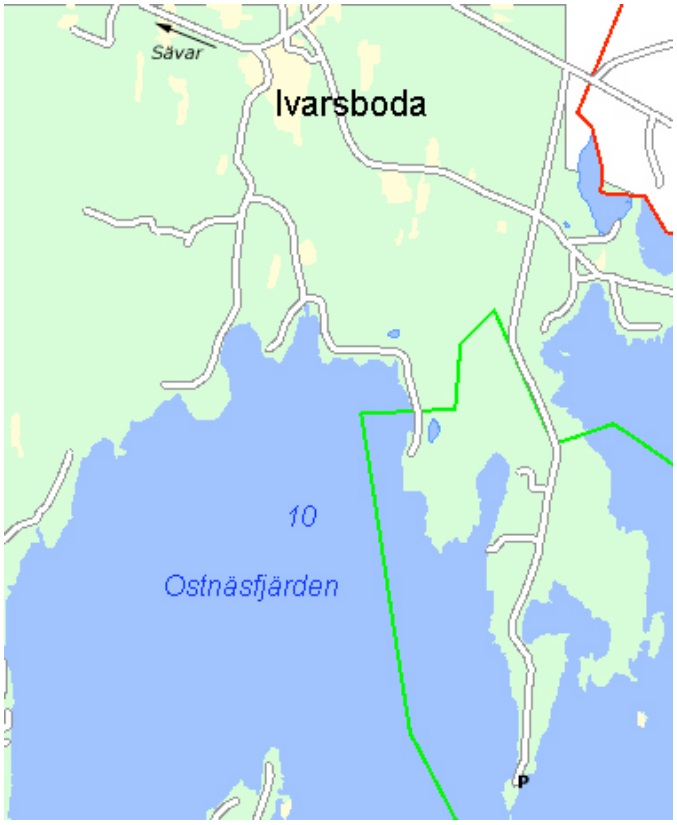
Vägbeskrivning: Från E4:an strax SV om Sävar svänger man av mot SO där det står skyltat ”Passbåt”. Efter några hundra meter svänger man höger och kör rakt fram till Ytterboda där man svänger vänster. När man passerat byn Ostnäs svänger man höger och följer vägen rakt fram till andra vägen åt vänster där man svänger av. Sedan följer man vägen och håller hela tiden höger. Slutligen kommer man fram så man ser vatten på båda sidorna av vägen. Man kan parkerar (P) innan vattnet eller köra över den lilla bron och parkera (P) kort därefter i en korsning. Från parkeringen följer man en grusväg österut. Man går förbi vatten på vänster sida och strax därefter går man in på en (otydlig) stig som leder genom skogen.

Områdesbeskrivning: Från Ostögrundet har man utsikt över sundet mellan fastlandet och Holmöarna. Själva lokalen har stenig strand med albård och innanför gammal barrskog. Strax utanför ligger några skär och hällar som dock inte skymmer sikten nämnvärt.
Fåglar: Ostögrundet är en av de mer välbesökta sträcklokalerna i regionen. Därför har också bland de högsta dagssummorna av sträckande vadare, änder och vitfågel noterats. Lokalen kan även ha stora mängder rastande änder. På våren, främst i mitten av maj, är Ostögrundet en av Västerbottens bästa lokaler för att se sträckande bredstjärtad labb. Andra ovanligare arter som setts är svarttärna, dubbelbeckasin, storlabb, vitnäbbad islom och härfågel.
Värt att tänka på: Motljus och värmedaller kan vara besvärande mitt på dagen. Sträcket av främst vadare är som bäst vid vindar från ostsektorn. Då ni parkerar bilen, se till att ni är ur vägen för lokal trafik.

Sönnerstgrundet

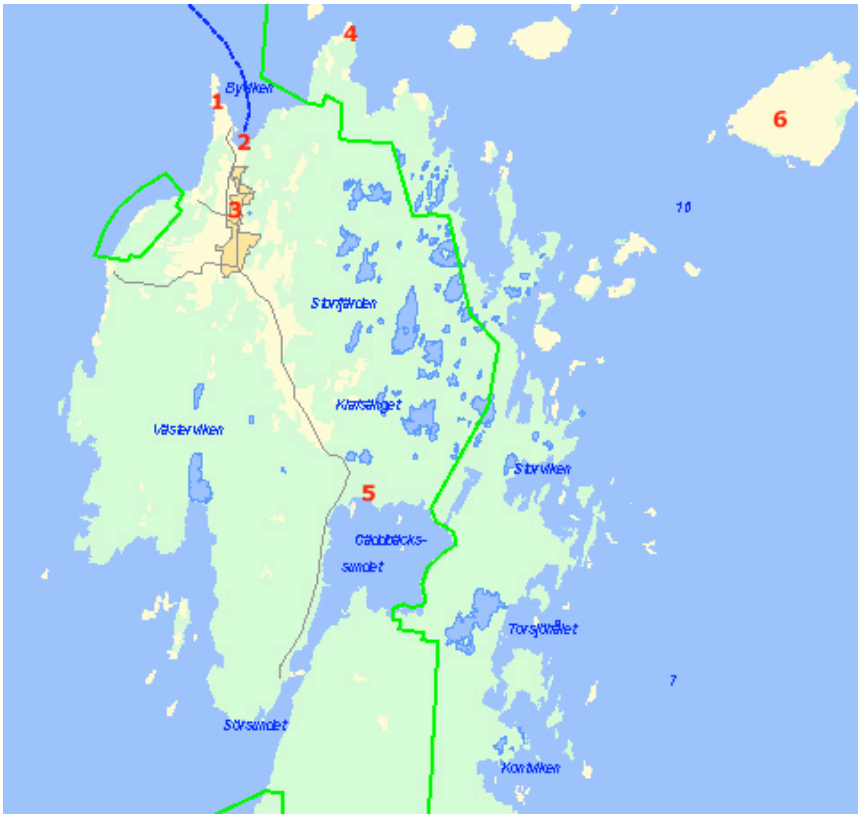
Vägbeskrivning: Från E4:an strax SV om Sävar svänger man av mot SO där det står skyltat ”Passbåt”. Man följer vägen rakt fram till Ivarsboda där man svänger höger mot Mittifjärden. En bit in på grusvägen är det skyltat Sönnerstgrundet åt höger. Där svänger man och följer sedan vägen till dess slut. Det finns en vändskiva där man kan parkera och sedan gå ca 50 m ut till det öppna havet.

Områdesbeskrivning: Stranden är stenig och strax innanför finns ett område med unglövskog. Utsikten över sundet mellan Holmöarna och fastlandet är mycket bra med undantag för några låga skär som kan skymma sikten.
Fåglar: Sönnerstgrundet är nog den mest besökta sträcklokalen i kommunen. Under rätt väderförhållanden kan möjligheten att få se stora mängder sträckande vadare, änder och vitfågel vara mycket god. Lokalen är även känd för otroliga dagssummor av systräckande talltita. Tusentals har observerats på en dag och med dessa ett antal lappmesar. Det är även en mycket bra lokal för sträckande bredstjärtad labb i mitten av maj. Av ovanligare arter har myrsnäppa, skärsnäppa, brednäbbad simsnäppa, lunnefågel, kentsk tärna, storlabb, praktejder, alkekung, vittrut, mindre sångsvan, stäpphök, svarttärna, brun glada och havssula sett på lokalen.
Värt att tänka på: Motljus och värmedaller kan försämra sikten väsentligt mitt på dagen. Vindar från ostsektorn är bäst om man vill se ett stort antal sträckande fåglar på rimligt avstånd.

Holmön (1-5) och Stora Fjäderägg (6)

Vägbeskrivning: Från E4:an strax SV om Sävar svänger man av mot SO där det står skyltat ”Passbåt”. Man följer vägen rakt fram till strax efter Ivarsboda där man svänger höger vid skyltningen mot Norrfjärden. Väl framme finns gott om parkeringsplats. Transport till och från Holmön går regelbunder med en färja. För tidtabell kolla denna länk: (http://www.holmon.com/Holmon/Resan.htm). Transport till och boende på Stora Fjäderäggs fågelstation måste ordnas på förhand. Läs på Västerbottens Ornitologiska hemsida (www.softnet.org/vof) för mer information om transport och boende.

Områdesbeskrivning: Det är svårt att kortfattat beskriva **Holmön (1-5)** och **Stora Fjäderägg (6)** eftersom de erbjuder många olika naturmiljöer. Några speciella lokaler är dock **Lillhällan (1)** som är en långsträckt, stenig udde med öar av barr- och blandskog och lövvegetation längs delar av strandkanten. Lillhällan fungerar som en koncentrerande tratt på vår och höst för flyttande fågel och ger även god utsikt över havet. **Byviken (2)** har sandstrand och lite längre in sandhed med lövsnår. **Holmö by (3)** är en spännande plats med en blandning av åkrar, betade ängar, gräsmattor, lövträd, enbuskar, ljunghedar – allt inramat av barrskog. Vägen ut mot **Trappudden (4)**, om man går västra stranden, har en bred albård och stenstrand. Själva Trappudden är stenig med inslag av buskar och enstaka träd. Platsen har även den god utsikt över havet. **Gäddbäckssundet (5)** har ung lövskog och en sank, lerig strand vid vad som närmast är en insjö, men egetnligen är ett sund mellan Holmön och den sydligare Ängesön. **Stora Fjäderägg (6)** som har både en fågelstation och ett vandrarhem är en stenig och sandig ö med stora öppna ytor delvis bevuxna av ljung, en och gräs. En bred albård går runt i pricip hela öns strand. Den högsta delen av ön har tät barrskog och det finns sankmark, ofta med inslag av lövsly, vid de lägre delarna.

Fåglar: Både Holmön och Stora Fjäderägg tenderar att fånga upp och koncentrera flyttande fåglar. Placeringen mellan svenska och finska kusten gör att både nord/syd- och öst/väst-flyttare passerar området, men också att flertalet långväga rariteter hamnar där.

Holmön (1-5): Mycket finns och i princip vad som helst kan dyka upp här, men det är en utmärkt lokal för flera arter sångare och törnskata. Lillhällan fungerar mycket bra som en sträcklokal både för tättingar och sjöfågel – vår såväl som höst. Dessutom har man medljus mitt på dagen på denna lokal. Listan över ovanligare arter som setts på Holmön kan göras lång. Exempel är fältpiplärka, rosenstare, kärrsångare, lundsångare, busksångare, flodsångare, sommargylling, mindre flugsnappare, stormfågel, svartnäbbad islom, sibirisk järnsparv, korttålärka, tereksnäppa, svarthakad buskskvätta, härfågel, större piplärka, nunnestenskvätta, ökenstenskvätta, skärfläcka, storlabb, småtärna, ägretthäger, biätare, ringtrast, steglits, svart rödstjärt, större skrikörn, taigasångare, kungsfågelsångare, praktejder, småtärna, kungsfiskare, vattenrall, stäpphök, höksångare, vaktel, mindre sångsvan och vit stork. Då är några fynd från Ängesön, Grossgrundet och Holmögadd, vilka ligger söder om huvudön, inräknade.

Stora Fjäderägg (6): Här häckar kanske inte så mycket fågel, men dessto mer rör sig över ön under flyttperioderna. Framförallt på hösten passerar ofta mängder med hackspett, tallbit, stjärtmes, mesar och kungsfågel. Ön är även hyfsad som sträcklokal. Framförallt är Stora Fjäderägg känt för den omfattande ringmärkningen som bedrivs vid fågelstationen. 2004 invigdes sveriges största helgolandsfälla här! Ovanligare arter som setts på ön är många. Exempel är nordsångare, kungsfågelsångare, fältpiplärka, taigasångare, videsångare, jaktfalk, dvärgsparv, svartnäbbad islom, svart rödstjärt, vittrut, praktejder, storlabb, fjälluggla, härfågel, aftonfalk, svartstrupig järnsparv, blåstjärt, sibirisk piplärka, sommargylling, större piplärka, höksångare, alkekung, svarttärna, kentsk tärna, dubbelbeckasin, alförrädare, tofslärka, isabellatörnskata, svarthalsad dopping, vitnackad svärta, sydnäktergal, ägretthäger, tundrapiplärka, mongolpiplärka, gyllensparv, eksångare, citronärla, vitvingad trut, svarthuvad mås, halsbandsflugsnappare och större skrikörn.
Värt att tänka på: Det är främst transporterna till och från Holmön och Stora Fjäderägg som kan vara ett bekymmer. Kolla länkarna under vägbeskrivning för information. Likaså måste boende på Stora Fjäderägg ordnas. På Holmön kan man tälta om man så önskar. Det finns en mataffär i Holmö by som har öppet några timmar mitt på dagen.